

KALLELSE

Kallelse till sammanträde

Organ Social- och arbetsmarknadsnämnden

Plats Fredsgatan 23, Stora konferensen

Tid Torsdagen den 14 november 2024 kl. 09.00

Nr	Ärende	Dnr	Sida
1	Val av protokolljusterare		
2	Godkännande av föredragningslista		
3	Besök – Samordningsförbundet Föredragning av Verksamhetschef Ann Rilegård		
4	Besök - Ekonomiskt bistånd och Arbetsmarknadsenheten (AME) Föredragning av Enhetschef Cecilia Norqvist & Enhetschef Joakim Stål		
5	SAN Ekonomirapport t o m oktober 2024, bilaga tillkommer senare Föredragning av Verksamhetscontroller Johanna Johansson		
6	SAN Månadsuppföljning samt Resultat- och aktivitetsuppföljning 2024 (omedelbart justerad), bilaga tillkommer senare Föredragning av Verksamhetscontroller Johanna Johansson		
7	SAN Verksamhetsplan 2025 – 2028, bilaga Föredragning av Verksamhetschef Marina Dickfors	2024/109	3 - 23
8	Svar på granskning av ekonomistyrning inom Social- och arbetsmarknadsnämndens område (omedelbart justerad), bilaga Föredragning av Verksamhetschef Marina Dickfors	2024/120	24 - 28
9	Nämnduppdrag 2024-09-12 gällande omvärldsbevakning av Skolboende, bilaga Föredragning av Verksamhetschef Marina Dickfors	2024/118	29 - 32

10	Nämnduppdrag 2024-11-14 Möjlighet till digital transkribering, bilaga Föredragning av Ordförande Elisabet Pettersson (C)	2024/119	33 - 35
11	SAN Sammanträdesdagar 2025, bilaga tillkommer senare		
12	Information från verksamheten		
13	Anmälningssärenden, bilaga		
14	Rapporter		
15	Ärenden avgjorda med stöd av delegation		
16	Övriga frågor		

Vård- och omsorg
Ingrid Strandman
Socialchef

Social- och arbetsmarknadsnämnden

MISSIV

Verksamhetsplan Social- och arbetsmarknadsnämnden 2025 - 2028

SAMMANFATTNING AV ÄRENDET

Att bedriva socialtjänst är ett brett uppdrag som innefattar alla grupper i samhället, med en stor spridning i behovet av insatser för kommunens invånare.

Den absoluta majoriteten av verksamheten och dess insatser är lagstadgade och måste därför finnas tillgängliga för medborgarna.

IFO påverkas i stor utsträckning av politiska beslut på nationell nivå. Ändringar i arbetslöshetsersättning och sjukförsäkringen har på senare tid inneburit att ansvaret och därmed kostnaderna flyttats över från andra huvudmän till kommunen och socialtjänsten. En av de största utmaningarna med att bedriva socialtjänst är att på förhand prognostisera medborgarnas kommande behov av insatser och kostnaderna för dessa.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och arbetsmarknadsnämnden föreslås besluta

att fastställa Verksamhetsplan 2025–2028 för Social- och arbetsmarknadsnämnden enligt förslag i bilaga, samt

att översända den till Kommunstyrelsen.

Ingrid Strandman
Socialchef

Bilagor:

- 1 SAN Verksamhetsplan 2025 – 2028

Vård- och omsorg,

CHECKLISTA

Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet och de Horisontella principerna

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

Barnperspektivet

Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet?	JA ☒	NEJ ☐
Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre?	JA ☒	NEJ ☐
Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas?	JA ☒	NEJ ☐
Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen?	JA ☐	NEJ ☒
Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt?	JA ☒	NEJ ☐
Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"?	JA ☒	NEJ ☐

Landsbygdsperspektivet

Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden?	JA ☐	NEJ ☒
Vid JA hur bedömer ni att beslutet påverkar:		
Att det blir svårare att bo på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det blir fler jobb på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det minskar tillgången till god service på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐

Horisontella principerna (tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)

Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet?	JA ☐	NEJ ☒
Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats?	JA ☒	NEJ ☐
Kan beslutet utestänga någon från samhället?	JA ☐	NEJ ☒
Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs?	JA ☒	NEJ ☐
Om NEJ – varför inte?		

Vård- och omsorg,

Begreppsförklaring

Barnkonventionen/barnperspektivet

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

Landsbygdsperspektivet

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

Horisontella principer

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

VERKSAMHETSPLAN 2025–2028
Social- och arbetsmarknadsnämnden
Vård- och omsorgskontoret

INNEHÅLL

Inledning.....	4
SOCIAL- OCH ARBETSMARKNADSNÄMNDEN	5
Verksamhetsansvar	5
<i>Grunduppdrag</i>	5
<i>Politiska uppdrag från underlag BUDGET 2024 strategiskplan 2025 - 2027</i>	6
<i>Politiska uppdrag från underlag BUDGET 2025 strategiskplan 2026 - 2028</i>	6
<i>Övriga uppdrag från nämnd</i>	7
Verksamhet 2025–2028.....	7
<i>Individ- och familjeomsorg (IFO)</i>	7
<i>Beskrivning av verksamhet</i>	7
<i>Administrativt stöd</i>	8
<i>OMVÄRLDSFAKTORER och förutsättningar för verksamheten</i>	8
<i>Pågående utredningar i landet</i>	9
Ekonomi.....	10
Kommunfullmäktiges utvecklingsmål	12
<i>Ett växande Sala</i>	12
<i>Ett hållbart Sala</i>	13
<i>Ett tryggt och rättvist Sala</i>	16

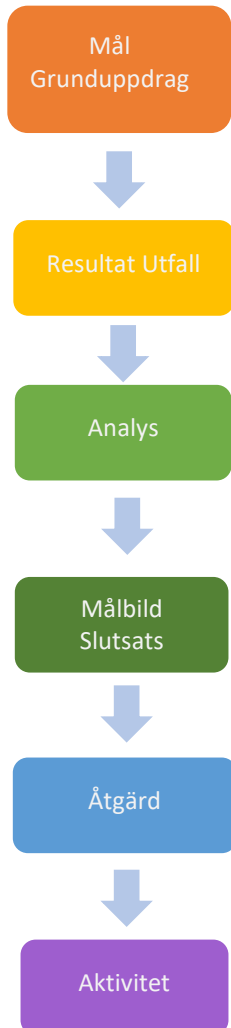
Inledning

Verksamhetsplanens syfte är att beskriva nämnden/kontorets verksamhet under, i första hand, budgetåret men även för de därpå följande planåren. Vidare är verksamhetsplanens syfte att tydliggöra måluppföljningen av fullmäktiges utvecklingsmål, samt av grunduppdraget, övergripande prioriterade områden och strategier. Dessa ska stödja och skapa likvärdighet inom alla kommunens kontor och verksamhetsområden. Strategierna möter upp kommunfullmäktiges mål och ska stärka samt stödja verksamheternas utveckling, så att de når sin fulla potential i enlighet med fastställda mål och riktlinjer.

I verksamhetsplanen fastställer också nämnden fördelningen av den, av fullmäktige tilldelade, ekonomiska ramen. Resurserna knyts till verksamhetsområde. En analys av hur de tilldelade ramarna påverkar den framtida verksamheten beskrivs. Det resultat som eventuella medel som tilldelats nämnden som särskild prioritering, förväntas generera beskrivs.

Verksamhetsplanen ska tydliggöra vår väg framåt, mot vårt mål att skapa den bästa möjliga servicen och verksamheten för kommunens invånare. Verksamhetsplanen innehåller dels en analys över vårt nuläge, dels vilka mål vi har och vad vi kommer att göra i form av åtgärder på kort- och lång sikt för att uppnå målen.

Slutsatser kring varje verksamhet skapas genom underlag från varje enhet som sedan sammanfattas i en verksamhetsplan för hela förvaltningsområdet. I planen anges även hur uppföljningen av verksamhetsplanen ska ske. Enhetschefer har det övergripande ansvaret för verksamheten inom sina respektive enheter. Genom analyser och slutsatser i verksamhetsplanen får nämnden ett välgrundat underlag för beslut.

SOCIAL- OCH ARBETSMARKNADSNÄMNDEN

Verksamhetsansvar

GRUNDUPPDRAG

Social- och arbetsmarknadsnämnden har det övergripande ansvaret för att säkerställa att kommunens socialtjänst och arbetsmarknadsåtgärder är i linje med gällande lagstiftning och politiska mål. Det innebär att verksamheterna måste arbeta för att skapa en verksamhet där varje individ får den hjälp och det stöd som behövs och kunna möta upp behoven på ett rätts-säkert och effektivt sätt.

Nämnden ansvarar för att utföra de uppgifter som åligger en socialnämnd enligt Socialtjänstlagen (SoL), inklusive insatser för barn och unga enligt Lag om särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och för personer med missbruksproblem enligt Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM). Dessutom ingår även hantering av ärenden enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och Föräldrabalken (FB) i kontorets arbetsområde.

För att fullgöra uppdraget har Vård- och omsorgskontoret organiserat sig i olika verksamhetsområden; Administrativt stöd, Omsorg om äldre, Funktionsnedsättningsområdet och Individ- och familjeomsorg som inkluderar Arbetsmarknadsenhet och Integration (AME). Vård- och omsorgskontoret omfattar drygt 900 tillsvidareanställda medarbetare. Kontoret har två nämnder Social- och arbetsmarknadsnämnden (SAN) och Äldre- och omsorgsnämnden (ÄON).

Social- och arbetsmarknadsnämndens utskott beslutar i ärenden kring myndighetsutövning gällande individ- och familjeomsorg och annan lagstiftning samt yttrande till andra myndigheter i ärenden som avser enskilda. Social- och arbetsmarknadsnämndens utskott ansvarar också för det avtal kommunen tecknat med Socialjouren i Västerås stad. Avtalet innebär att Socialjouren ansvarar för att hantera akuta enskilda ärenden utanför kontorstider, kvällar, nätter och helger.

POLITISKA UPPDRAG FRÅN UNDERLAG BUDGET 2024 STRATEGISKPLAN 2025 - 2027

- Styrelse och nämnder ska se över möjligheterna till ökad intäktsfinansiering av sin verksamhet. Verksamheten har under våren 2024 reviderat riktlinjen för Egenavgifter (Biståndsbedömning) för att möjlighet till ökade intäkter ska nås.
- Styrelse och nämnder ska kontinuerligt arbeta för att effektivisera verksamheterna med bibehållen kvalitet. Under åren har flera åtgärder tagits fram för att öka effektiviseringen bland annat kompetensväxling för yrkesroller, nya yrkesroller tex Resurshandläggare för att minska hyrpersonal, utvecklar och förbättrar stödinsatserna på hemmaplan i stället för externa placeringar. Aktivitetsplikt är under implementering för att få fler att nå möjligheten till arbete och därmed egenförsörjning.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa en stärkt samordning och samnyttjande av kommunens resurser inom de olika nämndernas verksamhetsområden. Utifrån ovan uppdrag har AME skapat samverkansforum tillsammans med Tekniska kontoret för att inventera och finna möjliga arbetsuppgifter till målgrupper som är aktuella inom AME och enheten för Ekonomiskt bistånd.
- Social- och arbetsmarknadsnämnden ges i uppdrag att arbeta för öppnandet av en Familjecentral i Sala kommun. Under året har arbetet med att finna lämplig lokal pågått och kommer fortsätta kommande år. Grundförutsättningen för att öppna en Familjecentral är att hitta en lokal som bedöms vara ändamålsenlig för parterna som ska ingå i Familjecentralen. Som stöd i lokalprocessen är Fastighetsenheten involverad.

POLITISKA UPPDRAG FRÅN UNDERLAG BUDGET 2025 STRATEGISKPLAN 2026 - 2028

- Social- och arbetsmarknadsnämnden ska bedriva sin verksamhet inom av Kommunfullmäktige beslutade anslag. Verksamheterna arbetar systematiskt så att kommunens resurser ska användas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt.
- Social- och arbetsmarknadsnämnden ska se över möjligheterna till ökad intäktsfinansiering av sin verksamhet. Säkerställa att alla avgifter som tas ut av medborgare för insatser indexregleras årligen enligt prisindex för vård och omsorg.
- Social- och arbetsmarknadsnämnden ska kontinuerligt arbeta för att effektivisera verksamheterna med bibehållen kvalitet. Verksamheten arbetar med differentiering av kompetenser och yrkesroller för att tillgodose behovet hos de olika målgrupperna. Fokus på kompetensväxling - översyn av yrkesroller och arbetsuppgifter för att eftersträva att verksamheterna effektiviserar och bibehåller kvalitet.
- Social- och arbetsmarknadsnämnden har i uppdrag att arbeta med utvecklingen av en Familjecentral i Sala kommun.
- Social- och arbetsmarknadsnämnden har i uppdrag att tillsammans med Äldre- och omsorgsnämnden identifiera områden för att öka samverkan.

ÖVRIGA UPPDRAG FRÅN NÄMND

- Social- och arbetsmarknadsnämnden har till socialchef gett i uppdrag att ta fram lämplig lokal inom Sala kommuns fastigheter till Familjecentralen. Social- och arbetsmarknadsnämnden har till Socialchef gett i uppdrag att återkoppla fall till nämnden kontinuerligt med kostnadseffektiviseringsförslag mot en ekonomi i balans.

Verksamhet 2025–2028

INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG (IFO)

Individ- och familjeomsorgen (IFO) omfattar såväl allmänt förebyggande som individuellt inriktade insatser för barn, ungdomar och vuxna.

Det som ytterst styr verksamheterna inom IFO är lagstiftningen, dess intentioner och politiskt fastställda mål och de givna ekonomiska förutsättningarna. Verksamheternas syfte är att vara ett skyddsnät och en garanti för att de som bor eller vistas i kommunen får den hjälp och det stöd de behöver för att kunna leva i ekonomisk och social trygghet.

Lösningar på hemmaplan ska prioriteras framför externa placeringar inom IFO. Långsiktiga hemmaplanslösningar ska vara ett förstahandsalternativ till externa placeringar. För att minska behovet av akuta och externa insatser arbetar Sala kommun med tidiga, främjande och förebyggande insatser som leder till bättre folkhälsa, integration och att fler kommer i arbete. Barnperspektivet och barns rättigheter till en trygg uppväxt ska genomsyra samtliga verksamheter inom IFO.

BESKRIVNING AV VERKSAMHET

Barn- och ungdomsenheten

Enheten hanterar ärenden inom myndighet och öppenvård. Enhetens primära uppdrag är att genom myndighetsutövning verka för att barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd, stöd och behandling som de behöver. I enheten ingår även att ge stöd utan biståndsbeslut och arbeta uppsökande mot barn och ungdomar.

Vuxnenheten och Ekonomiskt bistånd

Enheten hanterar ärenden inom myndighet och öppenvård. I Vuxnenhetens uppdrag ligger att utreda och ge stöd till personer i missbruk och beroende, våld i nära relation, lägenheter med sociala kontrakt samt handlägga ekonomiskt bistånd och socialpsykiatriärenden.

Biståndsenheten

I Biståndsenhetens uppdrag ligger att utreda, bedöma och fatta beslut om insatser enligt Socialtjänstlagen och Lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade. I arbetet ingår även att följa upp och ompröva tidigare fattade beslut.

Arbetsmarknadsenheten (AME) och Integration

AME erbjuder arbetsmarknadspolitiska insatser för att stärka arbetslösas kompetens och möjlighet att komma till sysselsättning. Verksamheten erbjuder olika former av praktik, arbetsträning, skyddade anställningar och projekt. Enheten samarbetar med Näringslivsenheten, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Samordningsförbund.

Enhetens uppdrag är att effektivt och med hög kvalitet bedriva kommunala arbetsmarknadsåtgärder och integration. Målsättningen är att utveckla och stödja medborgare till egen försörjning och bidra till utveckling av människan.

AME kommer från och med 2025-01-01 att ta över hyreskostnaden (190 000 kr / år) från Kultur- och fritid gällande lokal för Café Lugnet på Kaplanen.

Administrativt stöd

Verksamheten fungerar som ett stöd för hela Vård- och omsorgskontorets kärnverksamhet och arbetar med att utreda nämnduppdrag, hantera IT-system, kvalitetsutveckling, uppdrag av olika karaktär samt övriga administrativa uppgifter.

OMVÄRLDSFAKTORER OCH FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR VERKSAMHETEN

Att bedriva socialtjänst är ett brett uppdrag som innefattar alla grupper i samhället, med en stor spridning i behovet av insatser för kommunens invånare.

Den absoluta majoriteten av verksamheten och dess insatser är lagstadgade och måste därför finnas tillgängliga för medborgarna.

IFO påverkas i stor utsträckning av politiska beslut på nationell nivå. Ändringar i arbetslöshetsersättning och sjukförsäkringen har på senare tid inneburit att ansvaret och därmed kostnaderna flyttats över från andra huvudmän till kommunen och socialtjänsten. En av de största utmaningarna med att bedriva socialtjänst är att på förhand prognostisera medborgarnas kommande behov av insatser och kostnaderna för dessa.

Inom enheterna på IFO finns behov av att inhämta och befästa nya arbetsmetoder och rutiner för att öka möjligheterna till fler lokala hemmaplanslösningar och i samband med omställningen mot den nya Socialtjänstlagen.

Den psykiska ohälsan ökar, även bland de yngsta. Antalet medborgare som beviljas insatser enligt LSS och SoL ökar. Även efterfrågan på hemtjänstinsatser och antalet komplexa ärenden fortsätter att öka. Att vårda en anhörig är ett stort och krävande uppdrag. Det behövs ett tillgängligt anhörigstöd som på bred front kan möta behoven av samtal, stöttning och avlösning. I den nationella Anhörigstrategin formuleras och tydliggörs de olika behov som anhöriga kan ha.

Säkra kompetensförsörjning

Under kommande år förväntas behovet av personal inom välfärden öka samtidigt med stora pensionsavgångar. Det är redan idag hård konkurrens om arbetskraften och kompetensförsörjningsutmaningen kommer inte gå att lösa enbart genom att rekrytera fler då arbetskraften inte kommer att räcka till alla.

Det har under en period varit en utmaning att få socionomer att stanna kvar inom myndighetsutövningen som utreder barn- och ungdomsärenden. Utvecklingen i Sala följer trenden som finns i övriga landet vilket är att de flesta barnavårdsutredare efter ett fåtal år väljer att sluta och byta till andra uppdrag inom kommunen, regionen eller privata aktörer.

Det innebär att det ofta är unga, nyexaminerade socionomer som ska handlägga de allra svåraste ärendena rörande barn och ungdomar. Personalens kompetens och kontinuitet är av största vikt för att uppnå rättssäkerhet och upprätthålla god kvalitet i arbetet.

Det finns behov av att attrahera nya medarbetare samt behålla de erfarna medarbetare som finns i verksamheten idag. En av förutsättningar för att lyckas är att utveckla en god psykosocial arbetsmiljö som möjliggör ett hållbart arbetsliv inom nämndens verksamhetsområde. Tidigare medarbetare återvänder också till Individ- och familjeomsorgen efter att ha provat andra anställningar.

Digitalisering

För att möta nuvarande och kommande behov behöver Vård- och omsorgskontoret hitta nya arbetssätt och verktyg för att bedriva välfärd. Digitalisering och välfärdsteknik är en del i den omställningen. Den digitala samhällsutvecklingen ställer nya krav på kommunen att stärka sin innovativa förmåga för att kunna motsvara de behov och önskemål som befolkningen efterfrågar, samtidigt som rättssäkerhet, personlig integritet och övriga lagkrav ska efterlevas.

Demografi enl. befolkningsprognos i KF budgetdokument

De åldersgrupper som i prognosen beräknas öka mest under planperioden är gymnasie-ungdomar 16 - 18 år (11,16 %) samt äldre personer över 80 - 90 år (20,68 %) samt 90 + (12,14 %), övriga åldersgrupper minskar.

De åldersgrupper som beräknas öka är den grupp som redan idag är den grupp som är mest förekommande i delar av verksamhetsområdet, vilket påvisar att trycket på verksamheten kommer fortsatt vara högt.

PÅGÅENDE UTREDNINGAR I LANDET

- Utredning ny Socialtjänstlag

Under 2020 presenterades utredningen Hållbar socialtjänst – En ny Socialtjänstlag (SOU 2020:47). I utredningen presenteras förslag på ändringar av den nuvarande Socialtjänstlagen. De största förslagen handlar om att styra om socialtjänsten till att arbeta mer förebyggande och att insatser skall kunna erbjudas utan föregående behovsprövning. Om förslaget blir verklighet väntar ett stort omställningsarbete i organisationen. Omställningen handlar om att socialtjänsten förväntas bli mer lättillgänglig än idag d.v.s. att sänka trösklarna och nå invånare tidigt. Lagen förväntas träda i kraft 1 juli 2025.

- Samsjuklighetsutredningen

Samsjuklighetsutredningen föreslår en genomgripande reform av samhällets insatser till personer med samsjuklighet. Reformen förutsätter ett förändrat huvudmannaskap för vård och stöd till alla personer med skadligt bruk eller beroende. Huvuddraget i förslaget innebär att all behandling av skadligt bruk och beroende, även tvångsvård, ska vara ett ansvar för regionernas hälso- och sjukvård. Förändringen föreslås att träda i kraft i januari 2026 förutsatt att erforderliga beslut fattas.

- **LSS**

Den 1 mars 2023 presenterades förslaget om statligt huvudmannaskap för personlig assistans. Förslaget föreslås träda i kraft från den 1 januari 2026.

Förslaget innebär att:

- Staten genom Försäkringskassan ska ha ett samlat huvudmannaskap för beslut om och finansiering av insatsen personlig assistans.
- Kommunerna ska fortsätta att utföra personlig assistans om den enskilde begär det.
- Timschablonen höjs för att kompensera arbetsgivarna för sjuklönekostnaderna för personliga assistenter.
- Det statliga huvudmannaskapet ska träda i kraft den 1 januari 2026 och de kommunala besluten om personlig assistans från detta datum ska föras över löpande till Försäkringskassan.
- Anslaget för kommunalekonomisk utjämning minskas med 10 323 miljoner kronor totalt i 2021 års kostnads- och volymnivå till följd av huvudmannaskapsförändringen. Utfallet för kommunerna är idag osäkert.

Ekonomi

Driftbudget

Tkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kostnader	211 610	183 974	179 731	183 038	187 642	193 123
Intäkter	-29 188	-25 348	-19 800	-20 223	-20 665	-21 107
Summa	182 422	158 626	159 931	162 815	166 977	172 016

(not intäkter är helt beroende på eventuellt kommande statsbidrag, intäkter och kostnader har en uppräkningsfrån 2025 års nivå med 2,14%)

Verksamhetens nettokostnader

Tkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Individ och familj	166 945	142 305	146 331	148 976	152 784	157 395
AME & Integration	15 476	16 320	13 600	13 839	14 193	14 621
Summa	182 422	158 626	159 931	162 815	166 977	172 016

Budgetfördelning med anledning av ESF. Inom verksamhetsområde AME kommer det under de kommande 3 åren intäkter som finansieras av ESF om sammanlagt 11 mkr, dessa medel täcker samtliga kostnader för "Vägen till arbete" som kommer att utföras av idag befintlig personal samt en projektanställd projektledare. Nettokostnadsramen för AME har därför justerats med 3 mkr till förmån för IFO verksamheten.

Investeringar

Tkr	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Program eller projekt	0	0	0	0	0

Tkr	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Summa					

Nämnden har inga investeringar under planperioden.

Kommunfullmäktiges utvecklingsmål

ETT VÄXANDE SALA

Detta mål behandlar områden växande, som har flera dimensioner. En viktig dimension är att individer ges möjlighet att utvecklas och växa som individer, i ett livslångt lärande. En annan dimension är att kommunen också växer befolkningsmässigt och ekonomiskt hållbart. Sala ska erbjuda attraktiva boenden och verka för arbetstillfällen, stärkt näringsliv och bra utbildning i hela kommunen.

Indikator	Nyckeltal	Mål	2022	2023
Arbetslösheten minskar	Arbetsförmedlingens månads statistik, arbetsökande 16-64 år (inskrivna arbetslösa, juli)	Minska	716	617

NULÄGESANALYS

Kontorets samlade analys av Kommunfullmäktiges utvecklingsmål under verksamhetsåret 2024

Analys:

Arbetslösheten i Sala kommun mäts genom andel inskrivna arbetsökande i arbetsför ålder. Under de senaste åren har utvecklingen visat en positiv trend med en succesiv minskning av antalet arbetsökande. Det tyder på en förbättrad arbetsmarknad och kan vara resultat av ökade sysselsättningsmöjligheter och olika insatser från verksamheten som gjorts för att möjliggöra inträdet på arbetsmarknaden.

Arbetet med att fullt ut implementera Aktivitetsplikten ses som en viktig faktor för att kunna öka andelen av individer som har egen försörjning. För att uppnå målbilden är enheterna beroende av att kunna erbjuda relevanta sysselsättningsformer till individerna som är aktuella på Ekonomiskt bistånd och Arbetsmarknadsenheten.

MÅLBILD

För att nå måluppfyllelse enligt Kommunfullmäktiges utvecklingsmål behöver verksamheten;
- Arbeta strategiskt med individer som bedöms ha en arbetsförmåga så att arbetslösheten minskar.

STRATEGI OCH GENOMFÖRANDE

Åtgärdsförslag – på kort och lång sikt

Åtgärd	Aktivitet	Ansvarig	Tidplan	Uppföljning (när/hur)
Strategiskt arbete med individer som bedöms ha en arbetsförmåga	Rutiner, processflöden och samverkan	Socialchef Verksamhetschef	2025	När: Delår och Årsbokslut samt muntlig information varje nämnd Hur: Mäter arbetslösheten
Erbjuda olika arbetsmarknadspolitiska insatser	Processflöden, samverkan intern och externt	Socialchef Verksamhetschef	2025	När: Delår och Årsbokslut samt muntlig information varje nämnd Hur: Mäter arbetslösheten

ETT HÅLLBART SALA

Detta mål behandlar områdena hållbarhet, fokus på människors hälsa och välmående genom hela livet. Sala ska vara en socialt hållbar kommun för människor i alla livsskeden, och arbetar innovativt för ökad mångfald och välfärd. Kommunen värnar om naturtillgångar och strävar efter ekologisk mångfald och att bli fossilfri. Kulturarvet vårdas noggrant, och vi bygger för framtiden med respekt för kulturella värden. Goda kommunikationer utnyttjar närheten till större städer och natur- och kulturvärden. Resurser ska användas för god ekonomisk hushållning med långsiktiga investeringsplaner och tydliga prioriteringar.

Indikator	Nyckeltal	Mål	2022	2023
Egenförsörjningen bland medborgarna ökar	Individer med ekonomiskt bistånd räknat i helårsekvivalenter	Öka	127	- *
Vuxna (18+) som aktualiserats på IFO p.g.a. utsatthet för våld i nära relation/hedersrelaterat våld, antal/10 000 vuxna invånare	Antal individer som aktualiserats	Minska	- *	37,4
Vuxna (18+) som fått minst en insats från IFO p.g.a. utsatthet för våld i nära relation/hedersrelaterat våld, antal/10 000 vuxna invånare	Antal individer som fått insats	Öka	- *	71
Krisberedskap i alla verksamheter	Antal utbildade	Öka	- **	- **
Bedrivs enligt beslutade anslag	Antal verksamheter med budget i balans	Budget i balans	Ej uppfyllt	Ej uppfyllt
Identifiera områden för att öka samverkan	Antal samverkande processer	Öka	- **	- **
Ökad frisknärvaro	Sjukfrånvaro	Minska med 1 % enhet	Uppfyllt	Uppfyllt

* Resultat saknas utifrån byte av verksamhetssystem

** Nytt nyckeltal för år 2025

NULÄGESANALYS

Kontorets samlade analys av Kommunfullmäktiges utvecklingsmål under verksamhetsåret 2024

Analys:

Indikatorn för ökad egenförsörjning bland medborgarna i Sala mäter olika aspekter av ekonomiskt stöd och ekonomisk utsatthet. Under året har cirka 160 hushåll beviljats bistånd varje månad. Trots att antalet hushåll inte har ökat under året är arbetslösheten en utmaning och det behövs insatser för att stödja arbetslösa invånare och minska arbetslösheten. Det pågående arbetet kring Aktivitetsplikten är en av förutsättningarna för att egenförsörjningen hos medborgarna ska öka.

Många barn som är aktuella inom socialtjänsten har utsatts för våld av sina föräldrar eller bevittnat våld i nära relation. Våld är en särskilt allvarlig riskfaktor varav det är viktigt att upptäcka och ge stöd för att förebygga och förhindra våld. Kunskap visar på att ju tidigare individen erbjuds stödjande insatser desto högre är motivationen att ta emot stöd och hjälp. Verksamheten har tidigare inte registrerat några nyckeltal i Kolada gällande våld i nära relation. Egen statistik finns på enheterna och visar att antalet ärenden som rör våld i nära relation ökat markant de senaste åren. Ökningen kan bero på de nya lagkrav som finns där socialtjänsten ska fråga om våld vilket lett till att verksamheten arbetar mer strukturerat samt utvecklat sin kunskap för att upptäcka utsatta och utövare. Ökningen behöver alltså inte bero på att det är flera individer som utsatts för våld i nära relation. Insatserna som ges till målgruppen hoppas kunna ge en positiv effekt på individens fysiska, psykiska och sociala välbefinnande. För att möta målgruppen behövs ett strukturerat stöd för att nå en ökad måluppfyllelse. Personal behöver regelbundet erbjudas kompetenshöjande insatser för att få verktyg i arbetet med våldsutsatta. Kompensutvecklingen begränsas i och med begränsningar i budget som inte inrymmer de utbildningsinsatser som krävs.

Utifrån den snabba förändringen av det säkerhetspolitiska läget i världen behöver kontoret säkerhetsställa att både kunskap och beredskap inom civilt försvar och krisberedskap finns hos alla medarbetare. I syfte att kunna upprätthålla verksamheterna vid kriser, höjd beredskap och i värsta fall krig.

Ekonomi i balans enligt tilldelad ram har under flera år varit en utmaning att uppnå. Verksamheternas uppdrag är brett och innefattar alla grupper i samhället, med en stor spridning i behovet av insatser för kommunens invånare. Den absoluta majoriteten av verksamheten och dess insatser är lagstadgade och måste därför finnas tillgängliga för medborgarna. En av de största utmaningarna med att bedriva socialtjänst är att på förhand prognostisera medborgarnas kommande behov av insatser och kostnaderna för dessa. Att jobba med effektivisering av olika processer är en nödvändighet för att lyckas med ekonomi i balans utifrån tilldelad ram.

En god samverkan med Äldre- och omsorgsnämnden är grunden till verksamheternas möjlighet till arbete med förbättrad effektivitet och kvalitet.

Statistik gällande sjukfrånvaro är svår att följa och dra någon slutsats kring. Social- och arbetsmarknadsnämnden (SAN) och Äldre- och omsorgsnämnden (ÅON) tillhörde fram till januari 2023 samma nämnd och sjukstatistik för 2022 inkluderar även ÅON. Från 2023 kom Arbetsmarknadsenheten att tillhöra SAN. Ytterligare en omständighet som försvårar att dra någon slutsats är att statistiken för åren avser personal i tjänst. Det vill säga den tar ej hänsyn till de vakanta tjänsterna och föräldradigheterna på enheterna. Därav kan ingen slutsats dras kring de resultat som finns redovisade för år 2022 och 2023. Ovanstående gör att det är svårt att dra slutsatser. Verksamheten arbetar systematiskt med att sänka sjukfrånvaron.

MÅLBILD

För att nå måluppfyllelse enligt Kommunfullmäktiges utvecklingsmål behöver kontoret;

- Fortsätta utvecklingsarbetet mellan Ekonomiskt bistånd och Arbetsmarknadsenheten.
- Säkerställa att medarbetare har rätt kompetens för att upptäcka och erbjuda stöd till individer som utsätts för våld i nära relationer eller som är våldsutövare.
- Krisberedskap i alla verksamheter.
- Budget i balans.
- Utveckla och förbättra samverkan med Äldre- och omsorgsnämnden.
- Minska sjukfrånvaron med 1 % - enhet. Arbeta enligt kontorets tjänsteskrivelse " Plan för minskning av sjuktagen 2023".

STRATEGI OCH GENOMFÖRANDE

Åtgärdsförslag – på kort och lång sikt

Åtgärd	Aktivitet	Ansvarig	Tidplan	Uppföljning (när/hur)
Aktivitetsplikt	Arbetar efter upprättad plan för Aktivitetsplikten	Socialchef Verksamhetschef	2025	När: Delår och Årsbokslut samt muntlig information varje nämnd
Systematiskt arbete med målgruppen och kompetensutveckling för medarbetarna	Erbjuda stöd och hjälp till våldsutsatta och utövare	Socialchef Verksamhetschef	2025	När: Årsbokslut Hur: Antal individer
Säkerställa utbildning, fortbildning och övning inom beredskap	Utbildning och övning inom beredskap. Förbättrad samverkan internt och externt.	Socialchef Verksamhetschef	2025	När: Delår och Årsbokslut. Hur: Antal utbildade medarbetare
Tillsammans med Äldre- och omsorgsnämnden identifiera om råden för att öka samverkan.	Skapa arenor och processer för att utveckla samverkan mellan nämnderna	Socialchef Verksamhetschef	2025	När: Årsbokslut Hur: Antal processer
Minska sjukfrånvaron med 1 % enhet	Arbeta med kontorets tjänsteskrivelse "Plan för minskning av sjuktagen 2023"	Socialchef Verksamhetschef	2025	När: Delår och Årsbokslut Hur: Mätning sjukstatistik

ETT TRYGGT OCH RÄTTVIST SALA

Detta mål behandlar att skapa insyn och inflytande för våra medborgare, föreningar och näringsliv för att stärka trygghet och demokrati. Kommunmedborgare ska ha lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter. Tillsammans arbetas det för ett jämlikt och jämställt samhälle där alla bidrar till varandras trygghet. Delaktighet ökar förtroendet.

Indikator	Nyckeltal	Mål	2022	2023	
Minska antal vårddyggn utanför eget hem inom barn- och ungdomsvården	Barn och unga 0–20 år som har varit placerade på familjehem någon gång under året, antal/1000 invånare	Minska	12,4	-	*
Kostnad missbruksvård vuxna, kr/inv.	Kostnad missbruksvård	Minska	793	1104	
Alla intäkter är indexreglerade	Antal indexreglerade intäkter	Intäkterna är indexreglerade	-	**	- **
Familjecentral	Lämplig lokal	Hitta lämplig lokal	-	**	- **

* Resultat saknas utifrån byte av verksamhetssystem

** Nytt nyckeltal för år 2025

NULÄGESANALYS

Kontorets samlade analys av Kommunfullmäktiges utvecklingsmål under verksamhetsåret 2024

Analys:

Verksamheten har arbetat med att utveckla hemmaplanslösningar. Ett fortsatt arbete med att utveckla och förbättra stöd och insatser på hemmaplan behövs även framåt. Likväl behöver omställningsarbetet mot en mer lättillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst fortgå. Målet är att fler ska kunna ges stöd så tidigt som möjligt för att förebygga att problem växer sig större. Hemmaplanslösningar och det förebyggande arbetet gynnar individens psykiska hälsa, ger trygga familjeförhållanden och motverkar utanförskap.

Enligt 6 kap 1 § socialtjänstlagen (SoL) ska Socialnämnden ordna så att den som behöver vårdas eller bo i annat hem än det egna bereds plats i hem för vård eller boende eller i familjehem. Egenavgift är den avgift kommunen kan ta ut av den enskilde för en tjänst. Nämnden har fattat beslut om en riktlinje som reglerar den egenavgift den enskilde enligt 8 kap 1 § SoL ska betala för vård och behandling (stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär) eller stöd-/omvårdnadsboende (andra stöd och hjälpinsatser). Det finns behov av ett fortsatt arbete med att skapa processer och rutiner så att det säkerställs att egenavgift tas in samt att intäkter årligen indexregleras.

Under året har eftersökning av lämplig lokal där en familjecentral kan öppnas gjorts. Det är svårt att finna en lämplig lokal som bedöms vara ändamålsenlig för samtliga samverkanspartnerna. Flertalet av parterna som samverkar bedömer att det utifrån sina ekonomiskt utsatta lägen som de befinner sig i

har svårt att prioritera att ingå i en Familjecentral. Som stöd i lokalprocessen finns kommunens lokalstrateg med.

MÅLBILD

För att nå måluppfyllelse enligt Kommunfullmäktigesutvecklingsmål, behöver kontoret;

- Minska externa placeringar.
- Alla intäkter är indexreglerade.
- Samverka med övriga aktuella samverkanspartners för att finna lämplig lokal där Familjecentralen kan bedrivas.

STRATEGI OCH GENOMFÖRANDE

Åtgärdsförslag – på kort och lång sikt

Åtgärd	Aktivitet	Ansvarig	Tiplan	Uppföljning (när/hur)
Systematiskt arbete med de olika målgrupperna	Arbeta efter beslut från nämnd september 2024	Socialchef Verksamhetschef	2025 - 2026	När: Årsbokslut samt muntlig information varje nämnd Hur: Statistik Kolada, ekonomiskt utfall
Följa processer och rutiner	Skapa processer och rutiner	Socialchef Verksamhetschef	2025	När: Årsbokslut Hur: Antal styrande dokument i ledningssystemet
Hitta lämplig lokal till en Familjecentral	Tillsammans med andra aktörer leta efter lokal	Socialchef Verksamhetschef	2025	När: Delår och Årsbokslut

VERKSAMHETSPLAN 2025–2028
NÄMND/STYRELSE/KONTOR

ANTAGEN 2024-11-14 | DIARIENUMMER 2024/109
SALA KOMMUN

Växel: 0224-74 70 00 | E-post: kommun.info@sala.se | Postadress: Box 304, 733 25 Sala

Vård- och omsorgskontoret
Ingrid Strandman
Socialchef

Social- och arbetsmarknadsnämnden

MISSIV

Svar på Granskning av ekonomistyrning inom skolnämnden och social- och arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde

SAMMANFATTNING AV ÄRENDET

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Sala kommun genomfört en granskning av kommunstyrelsens mål och budgetprocess samt av Skolnämnden och Social-och arbetsmarknadsnämndens ekonomistyrning.

Mot bakgrund av resultatet av den granskningen rekommenderas ovan nämnder att vidta vissa åtgärder.

Social-och arbetsmarknadsnämnden redogör, i nedan tjänsteskrivelse, för rekommendationerna samt vilka åtgärder som har vidtagits alternativt kommer att vidtas med anledning av rekommendationerna.

FÖRSLAG TILL BESLUT

att till PwC avge yttrande över revisionsrapport *Granskning av ekonomistyrning inom skolnämnden och social- och arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde* enligt nedanstående förslag.

TJÄNSTESKRIVELSE

Social-och arbetsmarknadsnämndens yttrande - Revisionsrapport - Granskning av ekonomistyrning inom Social-och arbetsmarknadsnämnden augusti 2024

Granskningen avser 2023 och åtgärder enligt rekommendationer har vidtagits under 2024 och kommer att vidtas 2025.

Avseende ytterligare riktlinjer och/eller policys för Social- och arbetsmarknadsnämndens ekonomistyrning. På nämndnivå lämnar Social- och arbetsmarknadsnämnden följande yttrande:

- Kommunövergripande riktlinjer finns för hur bland annat uppföljning av ekonomi och verksamhet ska ske på nämndnivå.
- Föreslås att Social-och arbetsmarknadsnämnden inte upprättar egna riktlinjer.

Avseende rekommendationen om ett dokument som illustrerar hur budgetfördelningen har skett per verksamhet inför år 2024. På nämndnivå lämnar Social- och arbetsmarknadsnämnden följande yttrande:

- För 2024 har den centrala resursfördelningsmodell som finns inte använts. Inför 2025 har arbete påbörjats med att anpassa ramarna till de tekniska ramar som den centrala resursfördelningsmodellen "Resursfördelning med prislappar" anger.

Avseende rekommendationen att i samband med månadsrapporter kopplade till de ekonomiska underskotten, inkludera även tidplan samt beräkning och konstaterade ekonomiska effekter av åtgärder. På nämndnivå lämnar Social- och arbetsmarknadsnämnden följande yttrande:

- Arbetet är påbörjat och nya mallar som kommer att beskriva åtgärder och tidplaner har tagits fram. Dessa kommer att användas under 2025.

Avseende rekommendationen att vidta åtgärder för att åstadkomma en ekonomi i balans. På nämndnivå lämnar Social- och arbetsmarknadsnämnden följande yttrande:

- Arbetet pågår och analyser av verksamheterna har skett löpande under berörd period.

CHECKLISTA

Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbygdsperspektivet och de Horisontella principerna

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

Barnperspektivet

- Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet? JA NEJ
- Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre? JA NEJ
- Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas? JA NEJ
- Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen? JA NEJ
- Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt? JA NEJ
- Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"? JA NEJ

Landsbygdsperspektivet

- Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden? JA NEJ
- Vid **JA** hur bedömer ni att beslutet påverkar:
- Att det blir svårare att bo på landsbygden? JA NEJ
- Att det blir fler jobb på landsbygden? JA NEJ
- Att det minskar tillgången till god service på landsbygden? JA NEJ

Horisontella principerna (tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)

- Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet? JA NEJ
- Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats? JA NEJ
- Kan beslutet utestänga någon från samhället? JA NEJ
- Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs? JA NEJ
- Om **NEJ** – varför inte?

Begreppsförklaring

Barnkonventionen/barnperspektivet

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

Landsbygdsperspektivet

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

Horisontella principer

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

Vård och omsorg
Ingrid Strandman
Socialchef

Social- och arbetsmarknadsnämnden

MISSIV

Redovisning Nämnduppdrag 2024-09-12 gällande omvärldsbevakning av Skolboende

ÄRENDET

Vid nämnden i september gavs Socialchef i uppdrag att göra en omvärldsbevakning om specialskolor, exempelvis Viljan och skolboenden. Med återkoppling till nämnden i november.

För att kunna svara på frågan om hur andra kommuner hanterar ärenden som tillhör Lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, 9 § punkt 8 (boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn eller ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet) har frågan ställts till Hallstahammar, Arboga, Norberg, Skinnskatteberg, Köping, Kungsör och Arboga.

Surahammar och Fagersta har ej fått frågan då de utifrån sitt geografiska läge har nära tillgång till den skolformen (eleverna kan gå i skolan och samtidigt bo kvar hemma).

Återkoppling från kommunerna inklusive Sala kommun:

- I Sala kommun är det skolan som avgör om eleven ska gå i anpassad skola i annan kommun. Det är myndighetsutövare, LSS handläggare som utreder behovet och fattar beslut om skolboende enligt LSS. Vilket betyder att skolan tar beslut om skolgången och biståndsbedömaren tar beslut om boendeformen.

Hallstahammar, Arboga och Norberg hanterar frågan på samma sätt som Sala gällande utredning och beslut. Svar har uteblivit från Skinnskatteberg, Köping, Kungsör och Arboga.

- I Sala kommun och Norberg ligger kostnaden för boendet på Biståndsenheten på IFO.

I Hallstahammar och Arboga ligger kostnaden under LSS verksamheten. Svar har uteblivit från Skinnskatteberg, Köping, Kungsör och Arboga.

Vård och omsorg

- Sala har det senaste året inte haft någon skolboendeplacering. I normalfallet har Sala ca 1–2 placeringar per år. Det har även hänt att Sala haft fyra placeringar under ett år.

Hallstahammar, Arboga och Norberg har ungefär 1–2 skolboendeärenden per år. I perioder händer det att de inte har någon med beslut om skolboende. Svar har uteblivit från Skinnskatteberg, Köping, Kungsör och Arboga.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och arbetsmarknadsnämnden föreslås besluta,

att godkänna informationen samt att informationen läggs till handlingarna.

Ingrid Strandman
Socialchef

Vård och omsorg

CHECKLISTA

**Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbydsperspektivet
och de Horisontella principerna**

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

Barnperspektivet

- Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet? JA NEJ
- Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre? JA NEJ
- Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas? JA NEJ
- Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen? JA NEJ
- Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt? JA NEJ
- Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"? JA NEJ

Landsbydsperspektivet

- Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden? JA NEJ
- Vid **JA** hur bedömer ni att beslutet påverkar:
- Att det blir svårare att bo på landsbygden? JA NEJ
- Att det blir fler jobb på landsbygden? JA NEJ
- Att det minskar tillgången till god service på landsbygden? JA NEJ

**Horisontella principerna
(tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)**

- Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet? JA NEJ
- Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats? JA NEJ
- Kan beslutet utestänga någon från samhället? JA NEJ
- Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs? JA NEJ
- Om **NEJ** – varför inte?

Vård och omsorg

Begreppsförklaring

Barnkonventionen/barnperspektivet

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

Landsbygdsperspektivet

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

Horisontella principer

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

Vård och omsorg
Elisabet Pettersson (C)
Ordförande

Social- och arbetsmarknadsnämnden

MISSIV

Nämnduppdrag 2024-11-14 Möjlighet till digital transkribering

SAMMANFATTNING AV ÄRENDET

Elisabet Pettersson (C) föredrar nämnduppdrag om att se över möjligheten att köpa in digitalt transkriberingsverktyg för att underlätta arbetsbördan för handläggare och utredare inom socialtjänsten i Sala. Nämnduppdraget är i ett led för att förbättra arbetsmiljön med arbetstidsbesparande metoder.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och arbetsmarknadsnämnden föreslås besluta,

att uppdra till Socialchef att se över möjligheten att införa digital transkribering till medarbetare inom socialtjänsten i Sala.

Elisabet Pettersson (C)
Ordförande

Vård och omsorg

CHECKLISTA

Checklista avseende Barnperspektivet, Landsbydsperspektivet och de Horisontella principerna

Förklaring om de olika begreppen finns nedan.

Barnperspektivet

Innebär insatsen att barn och ungdomars hälsa sätts i främsta rummet?	JA ☒	NEJ ☐
Påverkar denna insats barn och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter och situation till det bättre?	JA ☒	NEJ ☐
Innebär insatsen att barn och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas?	JA ☒	NEJ ☐
Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening om insatsen?	JA ☐	NEJ ☒
Har särskild hänsyn tagits till barn och ungdomar med funktionsvariation - fysiskt och/eller psykiskt?	JA ☒	NEJ ☐
Tar insatsen hänsyn till barnkonventionens text om "till det yttersta av sin förmåga"?	JA ☒	NEJ ☐

Landsbydsperspektivet

Bedömer ni att beslutet kommer att innebära särskilda konsekvenser för landsbygden – nu eller i framtiden?	JA ☐	NEJ ☒
Vid JA hur bedömer ni att beslutet påverkar:		
Att det blir svårare att bo på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det blir fler jobb på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐
Att det minskar tillgången till god service på landsbygden?	JA ☐	NEJ ☐

Horisontella principerna (tillgänglighet, icke-diskriminering samt jämställdhet)

Innebär insatsen risk för begränsad tillgänglighet?	JA ☐	NEJ ☒
Har icke-diskrimineringsperspektivet beaktats?	JA ☒	NEJ ☐
Kan beslutet utestänga någon från samhället?	JA ☐	NEJ ☒
Har man beaktat FN:s konvention angående rättigheter för personer med funktionsvariation när beslutet togs?	JA ☒	NEJ ☐
Om NEJ – varför inte?		

Vård och omsorg

Begreppsförklaring

Barnkonventionen/barnperspektivet

Barnkonventionen tar upp barnets situation ur många synvinklar och skall naturligtvis främja helhetssynen på barnen. Enligt FN är alla under 18 år barn.

Barnens bästa i främsta rummet

- Beaktas barnets rättigheter, främst rätten till trygghet och rätten till liv och utveckling i beslutsfattandet?
- Har en sammanvägning av olika intressen gjorts?

FN:s barnkommitté har uttalat principen om att barnets bästa alltid ska beaktas och väga mycket tungt. Det kan dock finnas situationer då andra intressen kan väga tyngre, till exempel samhällsekonomiska eller säkerhetspolitiska. Principen om barnets bästa ska ges absolut prioritet när det gäller adoption och rätt till skydd mot missförhållanden och övergrepp. Till prioriterade rättigheter hör utveckling/utbildning.

Landsbygdsperspektivet

Kan de som bor och verkar på landsbygden bli diskriminerade eller åsidosatta?

Horisontella principer

Diskriminering sker när någon missgynnas eller kränks och missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder). Detta gäller även barn till personer med något av ovanstående diskrimineringsgrund.

Funktionshinderspolitiken innebär att alla människor, oavsett funktionsförmåga, ska ha samma möjligheter att vara delaktiga i samhället och ta del av mänskliga rättigheter.

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.